

Unitate Didaktikoa

Ikasgai kurrikularretan aplikatzekoa

ZERUERTZ. HEZKUNTA ETA SENTSIBILIZAZIO INTERKULTURALA DBHKO IKASLEENTZAT

Euskera (A Eredua)

01. Datu orokorrak
02. Funtsezko konpetentziak, konpetentzia espezifikoak, ebaluazio irizpideak eta oinarriko jakintzak.
03. Jardueraren deskribapena
04. Baliabideak eta materialak

ZERUERTZ

Datu orokorrak

TITULUA: Hizkuntza- eta kultura-nortasunari buruzko ikerketa, euskaraz

ETAPA: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

ZIKLOA: 1. zikloa

DENBORALIZAZIOA: Jarduera hau egiteko, ikasgelan 2 lan-saio egin behar direla uste da (1. Zereginaren sarrera eta prestaketa; 2. Bateratze-lana). Horri gehitu beharko zaio ikasgelatik kanpo elkarriketa planifikatu eta egiteko behar den denbora, ikasleek beraiek balioetsitako premien arabera zehaztuko dena.

Jarduera hau ikasturtean zehar egin daiteke, gai horri esleitutako beste zeregin batzuekin batera.

JARDUERAREN DESKRIAPENA ETA EDUKIAK

- Kultura- eta hizkuntza-aniztasuna eta -aberastasuna aztertzea.
- Jatorrizko herrialdeetako eta harrerako herrialdeetako historiak, tradizioak eta ohiturak partekatzea.
- Pertsona migratuei elkarriketak egitea aniztasunari eta bizikidetzari buruz.

HELBURUAK

- Jatorrizko hizkuntza eta kultura ezagutzea eta balioestea, baita bi hizkuntza-identitateen arteko elkargunea ere (jatorrizkoa eta harrerazkoa).
- Migratuekiko enpatia eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea.
- Aniztasunak komunitateetan duen funtsari buruz hausnartzea, bai eta identitate indibidualean eta kolektiboan duen eraginari buruz ere.

ZERUERTZ

Funtsezko konpetentziak, konpetentzia espezifikoak, ebaluazio irizpideak eta oinarrizko jakintzak

FUNTZESKO KONPETENTZIAK

- Hizkuntza Komunikaziorako Konpetentzia (HKK)
- Eleaniztasunerako Konpetentzia (EK)
- Konpetentzia Pertsonala, Soziala eta Ikasten Ikastekoa (KPSII)
- Konpetentzia Digitala (KD)
- Herritar Konpetentzia (HK)
- Ekimenerako Konpetentzia (EK)
- Kulturaren Kontzientzia eta Adierazpenerako Konpetentzia (KKAK)

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK ETA EBALUAZIO IRIZPIDEAK

2.KONP.ESPE.: Jatorrizko testuak sortzea, luzera ertainekoak, errazak eta antolamendu egokikoak, hainbat estrategia erabilia, hala nola plangintza, konpentsazioa edo autozuzenketa, mezu esanguratsuak sormenez, egokitasunez eta koherentziaz adierazteko eta komunikazio asmo zehatzei erantzuteko.

2.1.EBALU.IRIZP.: Ahoz adieraztea testu labur, erraz, egituratu eta ulergarriak, eta komunikazio egoerara egokituak; testuen gaiak dira egunerokoak eta arruntak, ikasleentzat garrantzitsuak direnak, eta helburua, berriz, deskribapenak eta kontakizunak sortzea eta informazioa ematea gai zehatzei buruz, hainbat euskarritan, lagunduta erabiliz bai hitzezko baliabideak eta hitzezkoak ez direnak, bai ekoizpena planifikatzeko eta kontrolatzeko estrategiak.

2.3.EBALU.IRIZP.: Ezagutzak eta estrategiak gidatuta hautatu, antolatu eta aplikatzea testu ulergarri eta koherenteak planifikatu, sortu eta berrikusteko; testu horiek dira komunikazio asmoetara, testuinguruaren ezaugarrietara eta testu tipologiara egokitutakoak; horretarako, lagunduta erabiltzen dira baliabide fisiko edo digitalik egokienak, une bakoitzeko zereginaren eta beharren arabera, testuaren hartzailea nor den aintzat hartuta.

3.KONP.ESPE.: Beste pertsona batzuekin interakzioan aritzea gero eta autonomia handiagoarekin, lankidetzazko estrategiak baliatuz eta baliabide analogikoak eta digitalak erabiliz, kortesia arauak errespetatzen dituzten trukeetan komunikazio helburu zehatzei erantzuteko.

3.1.EBALU.IRIZP.: Egoera interaktibo labur eta errazetan parte hartu eta planifikatzea hainbat euskarri baliatuta. Gaiak izanen dira egunerokoak, ikasleentzat garrantzitsuak direnak eta haien esperientziatik hurbil daudenak; zenbait baliabide erabiltzen dira lagungarri gisa (hala nola errepikapena, erritmo lasaia eta hitzekoa ez den hizkuntza), eta enpatia nahiz errespetua erakusten dira hizkuntza kortesiarekiko eta etiketa digitalarekiko; bai eta solaskideen behar, ideia, interes, ekimen eta motibazioekiko ere.

3.2.EBALU.IRIZP.: Oinarrizko estrategia egokiak hautatu, antolatu eta erabiltzea, gidatuta eta hurbileko testuinguruetan, komunikazioa hasi, mantendu eta bukatzeko, hitza hartu eta emateko, argibideak eta azalpenak eskatu eta adierazteko.

4.KONP.ESPE.: Hizkuntzen arteko eguneroko egoeretan bitartekotza lanak egitea, kontzeptuak azaltzeko edo mezuak errazteko estrategia eta ezagutza errazak erabiliz, informazioa eraginkortasunez, argiro eta arduraz transmititzeko.

4.1.EBALU.IRIZP.: Aniztasunari erantzuteko egoeretan komunikazio labur eta errazak ulertzea, solaskideekiko eta erabilitako hizkuntzarekiko errespetua eta enpatia erakutsita, eta ingurune hurbilenean elkar ulertzeko eta ulertzeko arazoak konpontzen parte hartzeko interesa agertzea, hainbat baliabide eta euskarritan oinarrituta.

4.2.EBALU.IRIZP.: Komunikazio asmoetara egokitutako estrategiak aplikatzea, gidaturik, zubiak sortzeko, eta informazioa eta komunikazioa erraz ulertzeko eta ekoizteko, eta baliabideak eta laguntza fisiko edo digitalak erabiltzea, une bakoitzeko beharren arabera.

6.KONP.ESPE.: Aniztasun linguistiko, kultural eta artistikoa kritikoki balioestea eta hartara egokitzea euskaratik abiatuta, eta hizkuntzen eta kulturen arteko antzekotasunak eta desberdintasunak identifikatzea eta partekatzea, enpatiaz eta errespetuz jokatzeko kulturarteko egoeretan.

6.1.EBALU.IRIZP.: Enpatiaz eta errespetuz jardutea kulturarteko egoeretan, loturak eraikiz hizkuntzen eta kulturen artean, eta eguneroko komunikazio testuinguruetan baztertuz diskriminazio, aurreiritzi eta estereotipo guztiak.

6.3.EBALU.IRIZP.: Aniztasun linguistiko, kultural eta artistikoa azaltzeko eta balioesteko estrategiak aplikatzea, lagunduta, balio ekosozial eta demokratikoak aintzat hartuta, eta justizia, ekitate eta berdintasunaren printzipioak errespetatuta.

OINARRIZKO JAKINTZAK

A. KOMUNIKAZIOA

A.2. Oinarrizko estrategiak ahozko testuen, idatzizkoen eta multimodalen ulermen, produkzioa eta koprodukzioa planifikatzeko, gauzatzeko, kontrolatzeko eta zuzentzeko.

A.4. Oinarrizko funtzio komunikatiboak, komunikazioaren eremuari eta testuinguruari egokitutakoak: elkartzerakoan eta alde egiterakoan agurtzea, norbait aurkeztea eta nork bere burua aurkeztea; pertsonak, objektuak eta tokiak deskribatzea; gertaerak denboran kokatzea; objektuak, pertsonak eta lekuak espazioan kokatzea; eguneroko gaiei buruzko informazioa eskatu eta trukatzeko; jarraibideak eta aginduak eman eta eskatzea; laguntza, proposamenak edo iradokizunak eskaini, onartu eta baztertzea; gustua edo interesa eta oinarrizko emozioak hein batean adieraztea; iraganeko gertaerak kontatu, egungo egoerak deskribatu eta etorkizuneko egoerak aipatzea; iritzia, posibilitatea, ahalmena, beharra eta debekua adieraztea.

A.7. Ohiko erabilerakoa den eta ikasleentzat interesgarria den lexikoa, hainbat alorretakoa: pertsonaren identifikazioa, pertsonen arteko harremanak, hurbileko toki eta inguruneak, aisialdia, eguneroko bizitza, osasuna eta jarduera fisikoa, etxebizitza eta etxea, klima eta ingurune naturala, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak.

A.8. Oinarrizko soinu-, azentu-, erritmo- eta intonazio-patroiak, eta patroia horiei lotutako esanahi eta komunikazio asmo orokorrak.

A.10. Elkarriketako konbentzio eta estrategia oinarrizkoak, formatu sinkronoan edo asinkronoan, komunikazioa hasi, mantendu eta bukatzeko, hitza hartu eta emateko, azalpenak eskatu eta emateko, birformulatzeko, alderatzeko, kontrastatzeko, laburtzeko, lankidetzan aritzeko, eztabaidatzeko eta abar.

A.13. Oinarrizko tresna analogiko eta digitalak, erabiltzen direnak ahozko testuak, idatzizkoak nahiz multimodalak ulertu, sortu eta elkarrekin sortzeko; eta hezkuntza arloko interakzio, lankidetzak eta elkarlanerako plataforma birtualak (ikasgela birtualak, bideokonferentziak, lankidetzako tresna digitalak...), ikasteko, komunikatzeko eta euskararen hiztun edo ikasleekin proiektuak garatzeko direnak.

B. ELEANIZTASUNA

B.1. Estrategiak eta teknikak izatea, oinarrizko behar komunikatibo zehatz bati eraginkortasunez eta ongi ulertzeko moduan erantzuteko, nahiz eta muga batzuk egon ikasleak euskararen eta bere beste hizkuntzetan daukan konpetentzia-mailaren ondorioz.

B.4. Ohiko erabilerako esapideak eta lexikoa, erabiltzen direnak komunikazioari, hizkuntzari, ikaskuntzari, eta komunikazioko nahiz ikaskuntzako tresnei buruzko enuntziatuak ulertzeko (metahizkuntza).

B.5. Hizkuntzen arteko oinarrizko konparazioa, euskararen eta beste hizkuntza batzuen elementuetatik abiatuta.

C. KULTURARTEKOTASUNA

C.1. Euskara: pertsonen artean komunikatzeko bidea, informazio iturria eta nork bere burua aberasteko tresna.

C.3. Euskaraz hitz egiten den lurraldeetan berezkoak dituzten oinarritzko alderdi soziokultural eta soziolinguistikoak, eguneroko bizitzari, bizi-baldintzei eta pertsonen arteko harremanei buruzkoak; oinarritzko konbentzio sozialak; hitzekoa ez den hizkuntza, hizkuntza kortesia eta etiketa digitala; kultura, ohiturak eta balioak.

C.4. Oinarritzko estrategiak izatea hizkuntza, kultura eta arte aniztasuna ulertu eta balioesteko, balio ekosozial eta demokratikoak aintzat hartuta.

C.5. Oinarritzko estrategiak, hitzeko hizkuntzan eta hitzekoa ez den hizkuntzan egiten diren erabilera diskriminatzaileak hautemateko eta horiei aurre egiteko.

ZERUERTZ

Jardueraren deskribapena

1. FASEA. SARRERA (IRAKASLEEN ALDETIK)

Migrazioaren gaia aurkeztea, ikasleak motibatzea kultura-aniztasunaren garrantziaz eta honek hizkuntzetan duen eraginaz, hausnartzera.

- Horretarako, irakasleak *DBHko ikasleekin kulturartean hezteko eta sentsibilizatzeko gida didaktikoan* oinarritu ahal izango dira ezagutza transferitzeko. Gida hori Zeruertz-eko taldeak egin zuen, ele bitan (gaztelaniaz eta euskaraz), 2022ko edizioan.

2. FASEA. IKASLEAK ELKARRIZKETARAKO PRESTATZEA

Fase honetan, irakasleek egin beharreko jarduera sartu beharko diete ikasleei; hau da, elkarrizketa bat egin beharko diete migratutako pertsonari. Ikasleek inguruko pertsona migratu bat elkarrizketatu beharko dute, guri dagokigun gaiari buruz, bere bizitzaren historiari eta kultura- eta hizkuntza-aniztasunari buruz.

Elkarrizketa prestatzeko eta munduko herrialdeetan dagoen kultura-aniztasunari buruzko testuinguru teoriko bat sortzeko, ikasleek hainbat herrialdeetako kulturartekotasuna eta eleaniztasuna ikertu beharko dituzte, oro har, eta elkarrizketatutako pertsona migratuaren jatorrizko herrialdean, bereziki. Ekintza horrek aukera emango dio ikasleari irekitasun-posizio batean jartzeko, jakin-min-egoera bat sustatzeko, hurrengo zeregina errazteko, hau da, elkarrizketan adierazitako galderak egiteko.

3. FASEA. ELKARRIZKETA PERSONA MIGRATU BATI

Eskuratutako ezagutzatik abiatuta, ikasleek galdera-gidoi bat prestatu beharko dute elkarrizketa zuzentzeko. Aurkezpenaz, migratutako pertsonaren sarrera gisa, eta agurrez gain, elkarrizketatuari egindako ekarpena eskertzeko, elkarrizketaren gorputzean kulturartekotasunarekin eta eleaniztasunarekin lotutako galderak izango dira.

Ondoren, elkarrizketa hau egiteko laguntza eta adibide gisa, galderen zerrenda bat eskaintzen da [1. eranskinean](#), ikasleek, edozein ikasturtetan daudela ere, beren interesa eta lehenetsia kontuan hartuta, elkarrizketa gidatzeko orientabide bat aukeratu ahal izan dezaten.

4. FASEA. ELKARRIZKETAREN AURKEZPENA IKASGELAN

Elkarrizketa egin ondoren, interesgarria izan liteke ikasgelan espazio bat bilatzea, esperientzia horien trukea eta ikasleen arteko elkarrizketen ondoriozko pertzepzioak sustatzeko. Horretarako, eta hizkuntza mintzatua ebaluatzeko modu gisa, elkarrizketa eta horren ondoriozko esperientzia aurkeztea proposatzen da.

ZERUERTZ

Baliabideak eta materialak

BEHARREZKO BALIAKIDEAK

- Interneterako sarbidea eta ikerketa-materiala (irakasleek baloratu beharrekoa).
- Elkarriketak grabatzeko gailu elektronikoa, beharrezkoa bada, ondorengo aurkezpen-lana errazteko.

IRAKASLEENTZAKO MATERIAL GEHIGARRIAK

- [Aula Intercultural](#)
- [Ministerio de Educación y Formación Profesional](#)

ZERUERTZ

1. eranskina. Eredugalderen zerrenda

1. Zein herrialdeetatik zatoz eta zein da zure ama-hizkuntza edo zure herrialdeko hizkuntza nagusia?
2. Zein da zure gaitasun-maila zure jatorrizko hizkuntzan gaur egun? Murriztu egin da?
3. Zein dira zure jatorrizko herrialdeko hizkuntzarekin lotutako oroitzapenik esanguratsuenak?
4. Zure jatorrizko hizkuntza mantendu eta praktikatzetik izan al duzu hona etorri zinenetik?
5. Zer balio du zuretzat jatorrizko hizkuntzari eustea zure egunerokoan?
6. Nolakoa izan zen harrera-hizkuntza ikasteko prozesua?
7. Zer eragin izan du harrera-hizkuntzak zure eguneroko bizitzan eta lan-aukeretan?
8. Zer erronka edo onura izan dituzu ingurune desberdin batean, kulturen edo hizkuntzan, bizi edo lan egitean?
9. Nola sentitzen zara hitz egitean edo harrera-hizkuntzan hitz egiten dizutenean eguneroko egoeretan?
10. Sumatu al duzu kultura-desberdintasunik zure jatorrizko herrialdearen eta harrerako herrialdearen arteko komunikazioan?
11. Izan al duzu hizkuntza-oztopoak zailtasunak edo ondoeza eragin dizun egoerarik?
12. Zein estereotipo edo aurreiritzi gaiztoak dituzu zure jatorrizko hizkuntza praktikatzetik?
13. Nola sentitzen zara eleanitza izateaz?
14. Zer aholku emango zenioke migrazio- eta harrera-prozesu batetik igarotzen ari den pertsona bati, behar duen hizkuntza-egokitzapenarekin?
15. Zer ikasi edo estimatu duzu ezagutu dituzun edo elkarri eragin diezun beste kultura eta hizkuntza batzuetatik?

ZERUERTZ

